

דָּבָר אַחַר חֲגוֹר חֲרָפָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר - מִי שִׁיּוּצָא לְדָרֶךְ, יִתְקַן עֲצָמוֹ בַתְּפִלָּה שֶׁל רִבּוּנוֹ וַיִּזְדַּרְזוּ בַצֶּדֶק הַזֶּה, חָרַב עַלְיוֹנָה, בַתְּפִלָּה וּבִקְשׁוֹת עַד שֶׁלֹּא יֵצֵא לְדָרֶךְ, כַּפְתּוּב (תהלים פה) צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעָמָיו.

בֹּא רֵאָה, זְבוּלוֹן תְּמִיד יֵצֵא לְדַרְכִּים וְלִשְׁבִילִים וְעָרֶף קִרְבוֹת, וַחֲזָרוּ בַחֲרִב הַעֲלִינָה הַזֶּה בַתְּפִלָּה וּבִקְשׁוֹת עַד שֶׁלֹּא יֵצֵא לְדָרֶךְ, וְאֵז נִצַּח אֶת הָעַמִּים וַהֲתַגְבֵּר עֲלֵיהֶם. וְאִם תֹּאמַר, יְהוּדָה הֲרֵי נִתְקַן לָזֶה לְעָרֶף קִרְבוֹת וְתַקּוּנִים בַּחֲרִב הַזֶּה, לָמָּה זְבוּלוֹן?

אָלֵא. בֹּא רֵאָה, שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבֻטִים הִלְלוּ, כָּלֵם תִּקּוּן שֶׁל הַמַּלְפָּה הֵם. שְׁנֵי תַקּוּנִים שֶׁל נִקְבוֹת אָמַר שְׁלֵמָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, אַחַד לְרוּעֵה הַעֲלִיּוֹן - יוֹבֵל, וְאֶחָד לִפְלָה - שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה. תִּקּוּן אַחַד לְמַעְלָה, וְתִקּוּן אַחַד לְמַטָּה. גַּם מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית הוּא כָּךְ, בְּשָׁנֵי הַמְקוּמוֹת הִלְלוּ. מַעֲשֵׂה אַחַד לְמַעְלָה, וּמַעֲשֵׂה אַחַד לְמַטָּה, וְלָכֵן נִפְתַּח הַתּוֹרָה בְּב', מַעֲשֵׂה שְׁלֵמָה מַעֲשֵׂה שְׁלֵמָה עוֹשֶׂה עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, וְזֶה עוֹשֶׂה עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. כְּמוֹ זֶה.

שְׁנֵי תַקּוּנִים שֶׁל נִקְבוֹת אָמַר שְׁלֵמָה, אַחַד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה. אַחַד לְמַעְלָה - בְּתִקּוּן עֲלִיּוֹן שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. אַחַד לְמַטָּה - בְּתִקּוּן תַּחְתּוֹן כְּמוֹ שְׁלֵמָה.

בֹּא רֵאָה, אֲשֶׁר חִלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הַקְּדוֹשׁ שְׁזָכָה לָזֶה. וְהֲרֵי נִתְבָּאָר, מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם לֹא נִמְצְאָה מִטָּה שְׁלֵמָה כְּמוֹ מִטָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וּבִשְׁעָה שֶׁרָצָה לְהַסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, אֵז הָיָה שְׁלֵם בְּכָל צְדָדָיו. אַבְרָהָם מִימֵינוֹ, יִצְחָק

דָּבָר אַחַר, חֲגוֹר חֲרָפָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר. מָאן דְּנִפְיָא בְּאַרְחָא, יִתְקַן גְּרַמְיָה בַצְּלוֹתָא דְמֵאֲרִיָּה, וַיִּזְדַּרְזוּ בְּהַאי צֶדֶק, חָרַב עַלְאָה, בַצְּלוֹתָא וּבַעוֹתִין עַד לָא יִפּוּק לְאַרְחָא. כַּדְכְּתִיב, (תהלים פה) צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעָמָיו.

הָא חֲזִי, זְבוּלוֹן נָפִיק תְּדִירָא לְשְׁבִילִין וְאַרְחִין, וְאַגַּח קִרְבִּין, וְאַזְדַּרְזוּ בְּהַאי חָרַב עַלְאָה, בַצְּלוֹתָא וּבַעוֹתִין, עַד לָא נָפִיק בְּאַרְחָא, וּכְדִין נִצַּח עַמִּין, וְאַתְתַּקַּף עַלְיָהּ. וְאִי תִימָא יְהוּדָה, הָא אִתְתַּקַּן בְּהַאי, לְאַגַּחָא קִרְבִּין, וְתַקּוּנִין, בְּהַאי חָרַב, אִמָּאי זְבוּלוֹן.

אָלֵא. תָּא חֲזִי, הַגִּי תְרִיסַר שְׁבֻטִין, כְּלָהּוּ תַקּוּנָא דְמִטְרוּנִיתָא הוּוּ. תְרִין תַקּוּנִין דְנוֹקְבֵי אָמַר שְׁלֵמָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, חַד לְרַעְיָא עַלְאָה יוֹבְלָא, וְחַד לְכָלָה, שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה. חַד תַקּוּנָא לְעֵילָא, וְחַד תַקּוּנָא לְתַתָּא. עוֹבְדָא דְבְרֵאשִׁית, הָכִי הוּא נְמִי, בְּהַגִּי תְרֵי אַתְרֵי, חַד עוֹבְדָא לְעֵילָא, וְחַד עוֹבְדָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא פְתִיחָא דְאוּרִייתָא בְּב'. עוֹבְדָא דְלְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא, דָּא עֶבֶד עַלְמָא עַלְאָה, וְדָא עֶבֶד עַלְמָא תַתָּא. כְּגוּוֹנָא דָּא.

תְרִין תַקּוּנִין דְנוֹקְבֵי קָאמַר שְׁלֵמָה, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא. חַד לְעֵילָא, בְּתַקּוּנָא עַלְאָה דְשְׁמָא קְדִישָׁא. חַד לְתַתָּא, בְּתַקּוּנָא תַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא.

הָא חֲזִי, זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה דְיַעֲקֹב קְדִישָׁא, דְזָכָה לְהַאי. וְהָא אִתְמַר, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרֵי עַלְמָא, לָא אֲשַׁתְּפַח עַרְסָא שְׁלִימָתָא כְּעַרְסִיָּה דְיַעֲקֹב. וּבִשְׁעָתָא דְבַעָא לְאַסְתַּלְקָא מִעַלְמָא, כְּדִין הָוָה שְׁלִים, בְּכָל סְטְרוּי. אַבְרָהָם מִימֵינוּ, יִצְחָק מִשְׁמָאֲלִיָּה, הוּא